

ลำไย

ชื่อไทย : ลำไย

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Longan

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dimocaps longan* Lour.

โดย นางสาวเพ็ญระพี ทองอินทร์

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

0 2579 3816

Crop requirement (สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการผลิต)
1. สภาพภูมิอากาศ : อุณหภูมิ 20-25 องศาเซลเซียส ก่อนออกดอกต้องอุณหภูมิต่ำ 15-22 องศาเซลเซียส นานประมาณ 8-10 สัปดาห์ ปริมาณน้ำฝน 1,200 – 1,400 มม./ปี
2. พื้นที่ : มีการระบายน้ำดี จึงควรปลูกลำไยในพื้นที่สูงพอสมควร
3. ดิน : ดินร่วนปนทราย หรือดินตะกอน ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์สูง ถึงปานกลาง pH 5.0-7.0
4. ปริมาณความชื้น : ลำไยต้องการความชื้นในดินสูง ถ้าขาดความชื้นในดินช่วงออกดอก ดอกจะแห้งและร่วง ในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม จะต้องให้น้ำ เพราะในระยะนี้จะเป็นช่วงที่มีความชื้นในดินและในอากาศต่ำ

รายการ	สถิติการผลิต		
	ปี 54	ปี 55	ปี 56
1. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	1,060,378	1,064,762	-
2. เนื้อที่ให้ผล(ไร่)	976,366	1,013,329	1,036,977
3. ผลผลิต (ตัน)	772,099	853,780	861,926
4. ผลผลิต/ไร่ (กก.)	791	843	831
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	11.93	10.20	12.22
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (ลำไยสดช่อ) เกรต A และ เกรต AA (บาท/กก.)	24.33	24.24	25.77
7. ผลตอบแทนสุทธิลำไยสดช่อ เกรต A(บาท/กก.)	28.98	31.41	29.45
8. ผลตอบแทนสุทธิลำไยสดช่อ เกรต AA(บาท/กก.)	12.40	14.04	13.55

แหล่งผลิตที่สำคัญ
ภาคเหนือ : จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง ตาก อุตรดิตถ์ พิษณุโลก
ภาคตะวันออก : จังหวัดจันทบุรี
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดหนองคาย เลย นครพนม มุกดาหาร สกลนคร ขอนแก่น นครราชสีมา
เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกลำไย (ดินมีความเหมาะสมมาก (S1) และเหมาะสมปานกลาง (S2) ตามประกาศกระทรวง : ๒๖ จังหวัด ๑๔๒ อำเภอ ๕๑๑ ตำบล

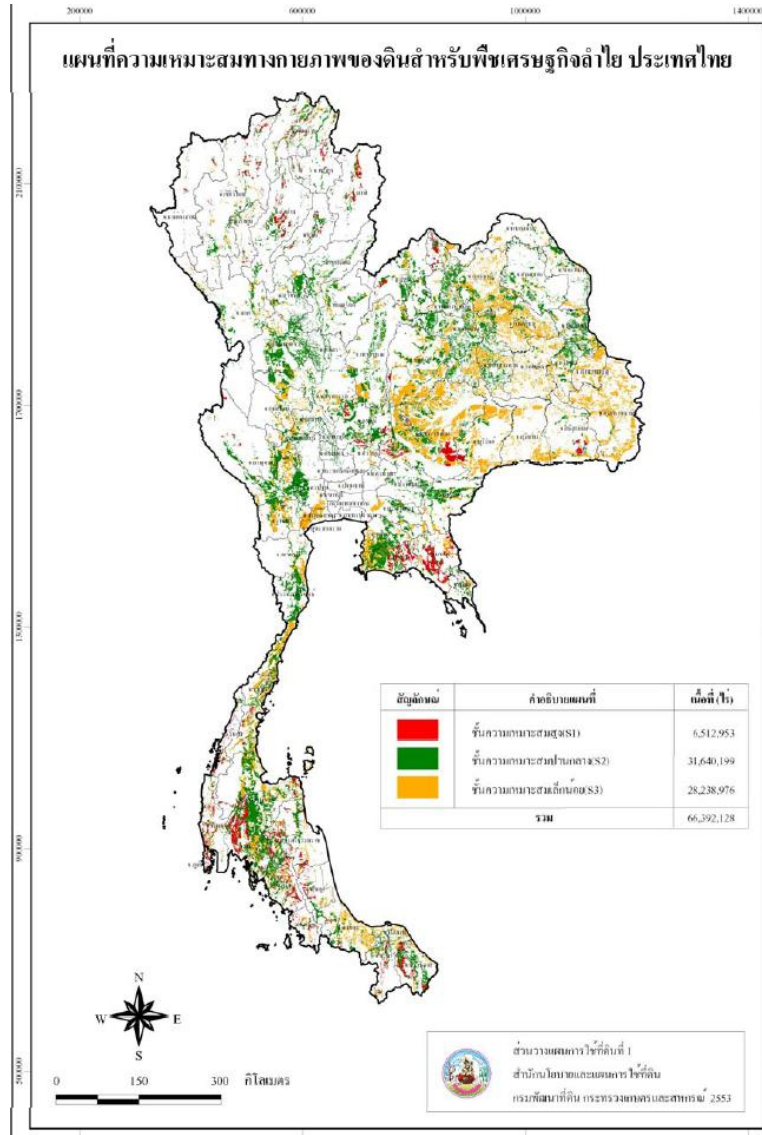
ปฏิทินการดูแลรักษา ลำไยภาคเหนือ								
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.-เม.ย.	พ.ค.-ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ระยะช่อดอก - ให้น้ำเล็กน้อย และเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ	ระยะดอกบาน - ให้น้ำสม่ำเสมอ	ระยะติดผล - ให้น้ำสม่ำเสมอ - ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑	ระยะผล - เจริญเติบโต - ให้น้ำสม่ำเสมอ - ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑	ระยะเก็บ - เก็บเกี่ยว - งดการให้น้ำก่อนการเก็บเกี่ยว ๗-๑๐ วัน	ระยะหลังเก็บ - เก็บเกี่ยวผลผลิต - ตัดแต่งกิ่ง - ใส่ปุ๋ยคอก และปุ๋ยสูตร และแมลง	ให้น้ำ - ให้น้ำสม่ำเสมอ - ป้องกันกำจัดโรคและแมลง	ระยะใบแก่ - ทำการตัดแต่งกิ่ง - ใส่ปุ๋ยสูตร ๙-๒๔-๒๔	ระยะใบแก่ - กำจัดวัชพืช - ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๐-๕๒-๑๗ - ๑๐-๔๕-๑๐ - ๑๐-๕๒-๔๗ - ป้องกันกำจัดโรคและแมลง

ส่งออก (สด)			ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย			นำเข้า		
ปี	ตัน	ล้านบาท	ได้เปรียบ			ปี	ตัน	ล้านบาท
53	216,395	3,512	- สามารถผลิตลำไยนอกฤดูได้			51	143.3	4.43
54	382,013	6,209	- มีส่วนแบ่งในตลาดโลกร้อยละ 80			52	195.0	3.07
55	455,663	8,454	เสียเปรียบ			53	40.82	4.36
56	413,400	8,503	- ผลผลิตมีคุณภาพไม่สม่ำเสมอ (ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)			(ที่มา : onestop service บริการข้อมูลการผลิตของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)		
ประเทศคู่ค้าของไทย			ประเทศผู้ผลิตสำคัญ			ประเทศผู้นำเข้าลำไยที่สำคัญ		
ลำไยสด : อินโดนีเซีย จีน ฮองกง สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และแคนาดา ลำไยแช่แข็ง : สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น ลำไยอบแห้ง : จีน เมียนมาร์ ลาว และฮ่องกง เป็นต้น ลำไยกระป๋อง : สิงคโปร์ มาเลเซีย ฮองกง สหรัฐอเมริกา จีน และอินโดนีเซีย			- ไทย - จีน - เวียดนาม - ออสเตรเลีย			- จีน - ฮ่องกง - สิงคโปร์ - มาเลเซีย - ฟิลิปปินส์ - ไต้หวัน		

กตผลผลิต ปี ๒๕๖๖ (ร้อยละที่ลดลงตลาด)											
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๗.๕๖	๕.๐๒	๔.๗๘	๒.๕๔	๒.๐๕	๒.๒๓	๒.๕๒	๔.๑๑	๖.๓๑	๐.๘๔	๑.๓๓	๑.๓๒

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
1. ประเทศไทยส่งออกลำไยรายใหญ่ของโลก มูลค่าการส่งออกปีละไม่ต่ำกว่า 5,000 ล้านบาท ส่วนแบ่งการตลาดโลก ร้อยละ 80 2. สภาพพื้นที่และภูมิอากาศเหมาะสมกับการปลูกลำไย โดยเฉพาะทางภาคเหนือตอนบน มีภัยธรรมชาติน้อยกว่าประเทศคู่แข่งที่สำคัญคือ จีน และเวียดนาม 3. สามารถผลิตลำไยนอกฤดูได้และกำหนดระยะเวลาเก็บเกี่ยวในช่วงที่ตลาดต้องการ ในขณะที่ประเทศคู่แข่ง ยังไม่สามารถผลิตลำไยนอกฤดูได้ 4. มีการคัดเลือกพันธุ์ลำไยที่มีคุณภาพดีเหมาะสมกับการบริโภคสด และแปรรูป (พันธุ์อีดอ) 5. เทคโนโลยีการผลิตและการจัดการหลังเก็บเกี่ยวสามารถนำไปพัฒนาการผลิตลำไยให้มีคุณภาพได้ 6. มีระบบการจัดการคุณภาพผลผลิต และแปรรูป (GAP และ GMP) ในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประเทศคู่ค้าและผู้บริโภค	1. ปริมาณผลผลิตแต่ละปีขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศ ทำให้ยากต่อการวางแผนการผลิตและการตลาด ผลผลิตในฤดูออกกระจุกตัวในช่วงระยะเวลาสั้น ทำให้ราคาตกต่ำ 2. การผลิตลำไยนอกฤดูจะช่วยลดปัญหาในด้านราคา ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกนอกฤดูเพียงร้อยละ 10 เกษตรกรยังขาดเงินทุน องค์ความรู้ และการบริหารจัดการที่ดี 3. เกษตรกรร้อยละ 58 เป็นเกษตรกรรายย่อย ที่ปลูกลำไยไม่เกิน 2 ไร่ ขาดการจัดการสวนที่ถูกต้องเหมาะสมทำให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ 4. ตลาดส่งออกยังคงแคบ ต้องพึ่งพาสหรัฐจีนเป็นหลัก ทำให้การกำหนดราคาอยู่ในการควบคุมของพ่อค้าจีน ส่งผลให้ราคาตกต่ำ	1. ส่งเสริมการผลิตลำไยนอกฤดู เพื่อลดปัญหาด้านราคาตกต่ำ การขาดแรงงานเก็บเกี่ยว และสามารถแข่งขันกับตลาดนานาชาติ 2. ปรับปรุงคุณภาพลำไยโดยการปรับปรุงสวนเก่า พัฒนาการผลิตในสวนใหม่ การตัดแต่งกิ่ง การตัดแต่งข้อผล และส่งเสริมการผลิตลำไยตามแนวทาง GAP 3. ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคลำไยในต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดใหม่ๆ เพื่อขยายตลาดให้กว้างยิ่งขึ้น 4. พัฒนาระบบฐานข้อมูล จัดทำทะเบียนผู้ปลูก ข้อมูลการผลิตการตลาด ประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์

พื้นที่ความเหมาะสมทางกายภาพของที่ดินสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจเป็นรายภาค

ภาค	เหมาะสมสูง (S1)		เหมาะสมปานกลาง (S2)		เหมาะสมเล็กน้อย (S3)	
	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ
เหนือ	1,264,894	19.42	7,922,383	25.04	2,591,542	9.18
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,081,776	16.61	9,663,184	30.54	16,750,944	59.32
ภาคกลาง	383,253	5.88	5,264,603	16.64	3,036,621	10.75
ภาคตะวันออก	925,225	14.21	2,696,265	8.25	1,569,873	5.56
ภาคใต้	2,857,805	14.21	6,093,764	19.26	4,289,996	15.19
รวม	6,512,953	100	31,640,199	100	28,238,976	100
ร้อยละความเหมาะสม ทั่วประเทศ	9.81		47.66		42.53	